

ŠTRBONCELJ, MIROBALANA

Prunus cerasifera

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Balkanski polotok in zahodna Azija

OPIS Mirobalana je manjše drevo, njeni poganjki so rahlo trnati, listi imajo na pecljih žleze, cvetovi večinoma ne rastejo v socvetjih, ampak posamezno, plodovi so do 3 cm debeli, okrogli, rdeči ali rumeni in poprhneni. V Sloveniji je pogosta t. i. pisardovka (*P. cerasifera* 'Pissardi'), njena sorta s temno rdečimi listi, belimi do rožnatimi cvetovi in škrlatnardečimi plodovi. Sorta 'Nigra' ima v prečnem prerezu rdeče poganjke in temno rdeče liste, ki so večji kot pri pisardovki. Vrsta je morfološko precej variabilna, možno je tudi, da pri nas obstajajo njeni križanci z drugimi gojenimi vrstami iz rodu sliv.

ČAS CVETENJA Marec–april.

ZRELOST SEMEN Julij–avgust.

RASTIŠČA Ta drobnoplodni sorodnik slive je pogost po vrtovih: na vrtovih starejših kmetij kot nezahtevno sadno drevo, na vrtovih okrog hiš pa predvsem v rdeče olistani različici, kot okrasno drevo. Zelo pogosto se razseje na robove gozdov, v žive meje in na druga zapuščena mesta.

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE Semena razširjajo ptice, ki se prehranjujejo z njenimi plodovi.

ODSTRANJEVANJE Mlada drevesa izravamo, večja posekamo ali požagamo, po potrebi ta postopek ponovimo.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Rastlinski material do količine 2 m³ lahko oddamo v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani:

V zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO odložimo:

- veje s plodovi ali ločeno zbrane plodove,
- podzemne dele.

V zabojnik ZELENI ODREZ odložimo:

- veje (lahko z listi in socvetji) in debla do premera 2 cm,
- ločeno zbrane liste in socvetja.

Za oddajo večje količine rastlinskega materiala (nad 2 m³) ter vej in debel premera nad 2 cm se je pred oddajo treba dogovoriti s podjetjem JP VOKA SNAGA, d. o. o. (invazivne.rastline@vokasnaga.si).

Ločeno zbrane liste in socvetja lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

**PREPOZNAJ,
PREDELAJ
ALI PREDAJ.**

Cvetoče drevo štrbonclja.
Foto: P. Sladek

Cvetovi štrbonclja. Foto: P. Sladek

Plodovi štrbonclja. Foto: S. Strgulc Krajšek

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Če rastlino odstranjujemo v času polnega obroda, lahko njene prijetno sladke plodove uživamo presne ali predelane v marmelado, džem ali sadni sok. Listje lahko uporabimo za barvanje na zeleno in plodove za barvanje na temno sivo. Les je podoben kot pri drugih slivah in bi ga lahko uporabljali za galanterijske izdelke in okraske, prav tako pa za kurjavo ali lesne sekance.

Štrboncelj z užitnimi svetlo rdečimi košičastimi plodovi.
Foto: S. Strgulc Krajšek.

Pita s kremo iz štrbonclja.
Foto: B. Boh Podgornik

Prodnik iz lesa štrbonclja.
Foto: M. Merela

Stojalo za steklenico iz lesa štrbonclja.
Foto: M. Merela

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Štrboncelj, mirobalana (*Prunus cerasifera*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

